

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **G. N.**
státní příslušnost: Ghanská republika
zastoupen advokátem JUDr. Hugem Körblem
Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 10. 2024, č. j. MV-137925-4/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce neúspěšně žádal o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Správní orgány ho nevydaly ze dvou důvodů: a) kvůli pochybnostem, zda žalobce žádost nepodává účelově, aby tu získal pobytové oprávnění, aniž by tu reálně chtěl studovat, b) kvůli nejasnostem, zda má na pobyt v Česku dostatečné finanční prostředky. Žalobce ovšem v žalobě napadl jen první z těchto důvodů. I kdyby mu soud vyhověl, tak by správní orgány

mohly znovu rozhodnout úplně stejně na základě druhého důvodu. Proto soud žalobu zamítl.

II. Rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce podal dne 5. 3. 2024 na Velvyslanectví České republiky v Akkře žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. K žádosti doložil potvrzení o přijetí ke studiu prezenčního navazujícího magisterského programu *Management and Marketing* na Fakultě managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně ze dne 11. 1. 2024. Tento program se vyučuje v anglickém jazyce. Předpokládaná doba studia byla od 1. 9. 2024 do 31. 8. 2026. Přiložil také doklad o zajištění ubytování, výpis z účtu i doklad obdobný výpisu z Rejstříku trestů, ve kterém neměl záznam. Dne 9. 5. 2024 proběhl na zastupitelském úřadu v Akkře výslech žalobce za účelem ověření motivace ke studiu a znalosti anglického jazyka.
3. Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra („OAMP“) ovšem rozhodnutím ze dne 31. 7. 2024, č. j. OAM-7403-17/DP-2024 („rozhodnutí OAMP“), zamítl žádost žalobce na základě § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Podle těchto ustanovení OAMP cizinci neudělí povolení k dlouhodobému pobytu, jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří ověřit údaje uvedené v žádosti. OAMP doplnil, že se nepodařilo ověřit, zda žalobce bude v průběhu svého pobytu v Česku moci disponovat finančními prostředky v zákonem požadované výši ve smyslu § 13 zákona o pobytu cizinců. Žalobce také neprokázal, že by splňoval další podmínky o výši jeho příjmu či uhrazení veškerých nákladů spojených s jeho pobytem podle § 42d odst. 2 písm. c) téhož zákona.
4. Z výpisu z účtu žalobce plynulo, že na něm žalobce měl zůstatek 100 826 GHS (v přepočtu cca 187 436 Kč). OAMP si vyžádal aktuální výpis z účtu k datu výsledku. Žalobce doložil nový výpis za období 4. 3. 2024 až 8. 5. 2024 se zůstatkem 200 805 GHS (v přepočtu cca 344 983 Kč). Při srovnání obou výpisů však OAMP dospěl k pochybnostem o skutečné dostupnosti prostředků. Počáteční zůstatek prvního výpisu činil k 7. 8. 2023 pouhých 6 157 GHS. Před vkladem 100 000 GHS ze dne 1. 3. 2024 měl žalobce na účtu dokonce pouze 346 GHS. Den po podání žádosti však žalobce vybral oněch 100 000 GHS z účtu. Od 24. 4. 2024, kdy si žalobce převzal předvolání k výsledku, se postupně na účtu začaly objevovat vyšší částky. Čtyři klíčové částky přibýly 8. 5. 2024, tedy den před konáním výsledku.
5. Z výsledku pak vyplynulo, že si žalobce školu vybral pouze na základě doporučení kamaráda. Na jiných školách v ČR ani EU nehledal. Základní pojmy management a marketing definoval příliš obecně bez prokázání odborné znalosti odpovídající jeho bakalářskému vzdělání v oboru *Hospitality and Tourism Management* a několikaletým pracovním zkušenostem v rodinné firmě zabývající se dovozem rýže. Konkrétní znalosti a dovednosti získané studiem vymezil pouze jako zkušenosti v rozvoji osobního mezilidského vztahu při prodeji výrobků.
6. Podle OAMP žalobce hodnověrným způsobem nezřejmil motivaci ke studiu v ekonomickém oboru, kterým se již zabývá profesně v rodinné firmě. Odpovědi zůstaly pouze v obecné rovině a neprokazovaly odpovídající sumu znalostí o podobě studia a odborných znalostí. Tyto skutečnosti vyvolaly důvodné pochybnosti ve vztahu k plnění deklarovaného studijního účelu pobytu. OAMP považuje deklarovaný účel žádosti pouze za účelovou záminku pro získání pobytového oprávnění v Česku a schengenském prostoru.

Shodu s prvopisem potvrzuje: E. D.

7. OAMP dále konstatoval, že žalobce vkládal peníze na účet účelově pro vyhotovení dokladu o dostatečných prostředcích k pobytu. Bezprostřední výběr částky 100 000 GHS žalobce při výsledku vysvětlil potřebou jejich výběru na podnikání dědečka s tím, že tehdejší prostředky již na účtu zůstanou. Tyto informace nevyvrátily pochybnosti o disponibilitě s finančními prostředky, ale naopak potvrdily.
8. OAMP odkázal na čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair („studijní směrnice“). Podle daného ustanovení lze zamítnout žádost mimo jiné v případě, že existují důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že by státní příslušník třetí země v zemi pobýval za jiným účelem. Výše popsané skutečnosti vyvolávají důvodné pochybnosti týkající se toho, zda žalobce bude plnit deklarovaný účel pobytu.
9. Žalobce se odvolal. Namítal, že OAMP nezjistil řádně skutkový stav, porušil zásadu rovnosti a nesprávně hodnotil zjištěný stav po právní stránce. Žalobce v roce 2020 úspěšně vystudoval bakalářské studium v oboru *Hospitality and Tourism Management* na Kwame Nkrumah University of Science and Technology. Na toto studium logicky navazuje vybrané magisterské studium v Česku. Rozhodnutí OAMP to pomíjí, přestože je to jasný důkaz čistého úmyslu tu studovat.
10. Žalobce také poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které je smyslem pohovoru ověření skutečného a vážného zájmu o pobyt. Pohovor se má hodnotit komplexně, nelze se zaměřovat pouze na hledání rozporů. Žalobce také doložil aktuální výpis z účtu s dostatečným zůstatkem. Složil přijímací zkoušky, zaplatil poplatek za studium ve výši 65 000 Kč a poplatek za ubytování ve výši 3 000 Kč. To vše svědčí o jeho zájmu studovat v Česku.
11. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců („Komise“) nicméně rozhodnutím ze dne 25. 10. 2024, č. j. MV-137925-4/SO-2024 („rozhodnutí Komise“), zamítla odvolání žalobce. Ani Komisi obsah jeho výsledku nepřesvědčil o jeho skutečné motivaci ke studiu. Jeho odpovědi Komise považovala za nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné. Vzbuzovaly pochybnosti o skutečném zájmu plnit studijní účel pobytu. Komise je přesvědčená, že deklarovaný studijní záměr představuje pro žalobce formální záminku pro získání pobytového oprávnění.
12. Ohledně finančních prostředků Komise také nabyla pochybnosti o skutečné disponibilitě dokládaných prostředků. Měla za prokázané, že finanční prostředky vkládal žalobce na účet účelově pro vyhotovení požadovaných dokladů. Připomněla, že jednou z podmínek pro povolení k dlouhodobému pobytu je prokázané zajištění finančních prostředků k pobytu na území podle § 13 odst. 1 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců.
13. Komise dále odmítla zohlednit výpis z účtu, který žalobce doložil současně s odvoláním. Podle § 82 odst. 4 správního řádu totiž lze přihlédnout k novým skutečnostem a důkazům, jen pokud jde o skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Žalobce neuvedl relevantní důvody, proč nemohl výpis předložit již v řízení před OAMP. Navíc i tento výpis dokládá, že se na účtu žalobce finanční prostředky v dostatečné výši dlouhodobě nenacházely. Až dne 26. 8. 2024 provedla jistá osoba jednorázový vklad 300 000 GHS. Před tímto vkladem měl žalobce na účtu pouze 349,49 GHS.

Shodu s prvopisem potvrzuje: E. D.

14. Komise se také vyjádřila k otázce správného použití zákonných ustanovení. Mezi § 56 odst. 1 písm. a) a § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců je podle ní velmi tenká hranice. Ale Komise zastává názor, že v případě důvodných pochybností lze použít právě § 56 odst. 1 písm. a). Použití nesprávného ustanovení navíc způsobuje nezákonnost rozhodnutí pouze v případě, že by mohlo mít za následek nesprávné posouzení rozhodujících skutkových či právních otázek. I podle § 56 odst. 1 písm. h) by výsledek řízení zůstal stejný.

III. Žaloba a vyjádření Komise k žalobě

15. **Žalobce** připomíná, že smyslem pohovoru je ověření skutečného a vážného zájmu o pobyt i úmyslu plnit požadovaný účel pobytu. Správní orgány se při hodnocení pohovoru nemohou zaměřovat pouze na hledání rozporů ve smyslu „kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde.“ Pohovory se nesmí hodnotit tendenčně, že se budou vybírat pouze rozporné informace.
16. Žalobce poté namítá nesprávné právní hodnocení ze strany správních orgánů. Nevydaly mu povolení současně kvůli pochybnostem ohledně účelu pobytu, pochybnostem ohledně financování pobytu a nedostatečným finančním prostředkům. Všechna tato zjištění však podřadily pod § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který se týká neověření údajů. Pokud žalovaná pochybuje o plnění účelu pobytu, měla použít § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, který řeší situace, ve kterých se zjistí skutečnosti nasvědčující zneužití víza k jinému účelu. Ohledně nedostatečných finančních prostředků měla použít § 56 odst. 1 písm. l) téhož zákona, který se týká nesplnění podmínek pro udělení víza.
17. Žalobce poukazuje na čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, který vyžaduje, aby členský stát měl důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce o pobytu za jiným účelem. Pobytové oprávnění za účelem studia se má spíše udělit než neudělit. Žalobce tvrdí, že Komise neuvedla objektivní důvody, ale pouze subjektivní důvody, které nedosahují požadované intenzity. Na straně žalobce není nic, z čeho by se daly dovozovat závažné a objektivní důvody k domněnce o plnění jiného účelu. I kdyby pochybnosti žalované a OAMP byly skutečné, nedosahovaly takové intenzity, aby odůvodnily neudělení pobytového oprávnění.
18. Žalobce doložil všechny požadované dokumenty a absolvoval náročný proces žádosti o studium. Rozhodl se studovat v zahraničí, vybral si stát a vysokou školu, vybral si vhodný studijní program odpovídající jeho předchozímu vzdělání a zájmům. Domluvil se na vysoké škole, absolvoval úspěšně přijímací řízení, doložil řadu dokumentů a zaplatil požadované poplatky. Všemuto tomuto úsilí věnoval čas, energii a peníze, což svědčí o silné motivaci dočasně žít a studovat v Česku. Žalobce také vytýká Komisi, že se nevyjádřila ke všem tvrzením uvedeným v odvolání.
19. **Komise** uvádí, že žaloba nepřináší žádnou novou argumentaci. OAMP dospěl k závěru, že žalobce hodnověrným způsobem neozřejmil motivaci ke studiu. Deklarovaný záměr žalobce je pouze formální záminkou pro udělení pobytového oprávnění.
20. Správní orgány dále shledaly nesrovnalosti týkající se zajištění prostředků k pobytu žalobce na území. Na základě předložených výpisů z účtu dospěly k závěru, že žalobce vkládal finanční prostředky na účet účelově, vždy z důvodu vyhotovení požadovaného dokladu. Komise má důvodné pochybnosti o tom, zda žalobce bude moci s doloženými finančními prostředky v zákonem stanovené výši skutečně disponovat a nakládat s nimi po celou dobu

Shodu s prvopisem potvrzuje: E. D.

pobytu. Skutečnost, že žalobce obětoval čas, peníze i energii k podání žádosti, sama o sobě jeho motivaci ke studiu neprokazuje a nevyvrací riziko zneužití pobytového oprávnění.

21. K argumentaci ohledně nesprávného použití § 56 odst. 1 písm. a) namísto § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců Komise tvrdí, co již uvedla ve svém rozhodnutí. I druhého uvedeného ustanovení by výsledek řízení zůstal stejný.

IV. Hodnocení soudu

22. Soud neshledal důvody pro zrušení rozhodnutí Komise.
23. Rozhodnutí OAMP a Komise totiž stojí na dvou pilířích: (1) pochybnostech ve vztahu k plnění deklarovaného studijního účelu pobytu, který podle nich sloužil pouze jako záminka pro získání pobytového oprávnění v Česku a schengenském prostoru, a (2) nesrovnalostech při prokazování dostatku prostředků k pobytu na území [§ 13 a § 42d odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců].
24. Žalobce ovšem celou svoji žalobu namířil prakticky jen vůči prvnímu pilíři. Ve vztahu k tomu druhému jen zmiňuje, že danou otázku správní orgány řadí pod nesprávný důvod zamítnutí žádosti – namísto použitého § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců by podle něj mělo jít o důvod podle § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců, tedy že žalobce nesplňuje některou z podmínek pro udělení povolení k pobytu. Věcně však žalobce závěry správních orgánů, které se týkají splnění finančních podmínek § 13 a § 42d odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nijak nevyvrací.
25. Soud přitom při přezkumu správních rozhodnutí zavazují uplatněné žalobní body. Nad jejich rámec jít nemůže (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního). Výše uvedené ovšem znamená, že i kdyby vznesenou žalobní argumentaci soud shledal důvodnou a zrušil by kvůli tomu rozhodnutí správních orgánů, tak by to nevedlo k jejich odlišnému rozhodnutí. Stále by tu byl důvod pro zamítnutí žádosti kvůli problému s financemi žalobce na právním poli § 13 a § 42d odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
26. Je pravdou, že tento důvod zamítnutí žádosti věcně nespadá pod § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který správní orgány použily (tedy že se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodařilo ověřit údaje v žádosti). Šlo by o důvod předvídaný § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců, tj. že cizinec nesplňuje některou z podmínek pro udělení víza – v tomto případě podmínku podle § 13 a § 42d odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, aby měl prokázaně zajištěné prostředky k pobytu na území.
27. Jestliže ovšem správní orgány rozhodly o neudělení pobytu podle nesprávného ustanovení, tak to samo o sobě nemusí být nutně důvodem pro zrušení jejich rozhodnutí. Žalovaný správně namítá, že použití nesprávného ustanovení způsobuje nezákonnost rozhodnutí pouze v případě, že mohlo mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek.
28. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu totiž rozhodl, že „[p]oužití právního předpisu nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu (rozsudku krajského soudu), mohlo-li mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách. Soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při

Shodu s prvopisem potvrzuje: E. D.

užití odpovídajícího práva byl týž.“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87).

29. Bylo by podle soudu příliš formalistické zrušit rozhodnutí Komise, pokud by se pouze změnilo jedno písmeno ve výroku rozhodnutí, zatímco výsledek by zůstal stejný, tj. že by žalobce povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia stejně nedostal na základě § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců.
30. Správní soudy by totiž s ohledem na důležitost právní jistoty měly zasahovat do pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů pouze v nezbytných případech a napravovat opravdu závažné procesní či věcné vady, kvůli nimž nelze vyloučit jiné rozhodnutí o věci, nebo jiná pochybení vysoké důležitosti pro systém veřejné správy či systém správního soudnictví. Neměly by rušit rozhodnutí správních orgánů pouze kvůli zájmu na právním purismu (viz k tomuto obecnému principu např. nedávný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 4. 2021 ve věci *Sahibov proti Ázerbajdžánu*, č. 43152/10, § 71-75 a tam citovanou judikaturu). Takovým nežádoucím purismem by přesně bylo, pokud by soud nyní zrušil rozhodnutí správních orgánů, ačkoliv je jasné, že by správní orgány rozhodly věcně stejně, jen by použily jiný důvod předvídaný § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Druhý pilíř rozhodnutí Komise a OAMP totiž nadále pevně stojí, protože ho žalobce vůbec nenapadl.
31. Žalobce ještě v žalobě obecně tvrdí, že se Komise nevyjádřila ke všem tvrzením uvedeným v odvolání. Nespecifikuje ovšem, o jaká tvrzení mělo jít. Má-li snad žalobce na mysli nový výpis z účtu, který k odvolání přiložil, pak k němu Komise naprosto správně na základě § 82 odst. 4 správního řádu nepřihlédla (viz bod 13 výše).
32. Z těchto důvodů tedy soud žalobu musel zamítnout.
33. Za výše popsaných okolností je nadbytečné detailně vypořádávat námitky žalobce týkající se prvního pilíře. Soud proto jen krátce zdůrazňuje, že žalovaná a OAMP ve své praxi chybně setrvávají na používání § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců i tam, kde mají správně použít písm. h), tedy že se zjistily skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec dlouhodobé vízum (povolení k dlouhodobému pobytu) hodlá zneužít k jinému účelu, než jaký uvádí v žádosti.
34. Jak zdůraznil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28:

„[J]e třeba rozlišovat situaci, kdy se nepodařilo údaje uvedené v žádosti o udělení dlouhodobého víza ověřit dle § 56 odst. 1 písm. a) *in fine* zákona (...) o pobytu cizinců na území České republiky, a situaci, kdy měl správní orgán pochybnosti o skutečném účelu žádosti, tedy účelu tvrzenému cizincem v žádosti ‚neuvěřil‘ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Požadavek na doložení skutečností uvedených v žádosti, respektive jejich ověření ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) citovaného zákona musí být objektivně splnitelný. Motivaci, která je vnitřním vztahem k žádoucí vnější skutečnosti, však objektivně ověřit nelze, neboť není ve vnějším světě nijak zachycena.“
35. Nejde přitom o akademickou debatu, protože určení správného písmene v § 56 odst. 1 zákona o pobytu cizinců má vliv na rozložení důkazního břemene. V případě § 56 odst. 1 písm. a) jej má žadatel. V případě § 56 odst. 1 písm. h) naopak správní orgány (srov. ke všemu blíže rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2024, č. j. 41 A 24/2024-29). Soud proto doufá, že OAMP a Komise tento svůj nesprávný postup ve své praxi napraví.

Shodu s prvopisem potvrzuje: E. D.

V. Závěr a náklady řízení

36. Soud z výše popsaných důvodů žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 soudního řádu správního). Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšná žalovaná si žádné náklady řízení nevyčísila, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 20. června 2025

Martin Kopa, v. r.
samosoudce